

RAUTALAMMIN KUNTA

MURTONIEMEN RANTA-ASEMAKAAVA

Kaavaselostus

**RAMTA-ASEMAKAAVA KOSKEE RAUTALAMMIN KUNNAN IHALAIS KYLÄN
TILOJA 4:167 JA 4:185-187.**

**RAMTA-ASEMAKAAVALLA MUODOSTUU KORTTELIT 1-10 SEKÄ METSÄTA-
LOUSALUEET.**

17256-P12965

6.9.2011

**Kaavan vireille tulo:
Kunnanhallitus**

**Kaavan hyväksyminen:
Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto**

SISÄLLYSLUETTELO

1	PERUS- JA TUNNISTETIEDOT.....	1
1.1	Tunnistetiedot.....	1
1.2	Kaava-alueen sijainti.....	1
2	TIIVISTELMÄ	2
2.1	Kaavaprosessin vaiheet	2
2.2	Ranta-asemakaava	2
2.3	Ranta-asemakaavan toteuttaminen.....	2
3	LÄHTÖKOHDAT	2
3.1	Selvitys suunnittelualueen oloista	2
3.1.1	Alueen yleiskuvaus	2
3.1.2	Luonnonympäristö	2
3.1.3	Rakennettu ympäristö	2
3.1.4	Maanomistus.....	12
3.2	Suunnittelutilanne	12
4	RANTA-ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	13
4.1	Ranta-asemakaavan suunnittelun tarve ja päätökset	13
4.2	Osallistuminen ja yhteistyöosalliset.....	13
4.2.1	Osalliset	13
4.2.2	Vireille tulo	13
4.2.3	Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely	14
4.2.4	Viranomaisyhteistyö.....	14
5	RANTA-ASEMAKAAVAN KUVAUS	15
5.1	Kaavan rakenne	15
5.2	Mitoitus	15
5.3	Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	15
5.4	Aluevaraukset	15
5.5	Kaavan vaikutukset	16
5.5.1	Valtakunnallisten ja seudullisten tavoitteiden toteutuminen.....	16
5.5.2	Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen	16
5.5.3	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön.....	17
5.5.4	Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön	17
5.5.5	Taloudelliset vaikutukset	17
5.5.6	Sosiaaliset vaikutukset	17
5.6	Kaavamerkinnot ja määräykset	17
6	RANTA-ASEMAKAAVAN TOTEUTUS	17

Liitteet:

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Tilastolomake
- Kaavakartta ja -määräykset

**RAUTALAMMIN KUNTA
IHALAISKYLÄ
MURTONIEMEN RANTA-ASEMAKAAVA**

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Tunnistetiedot

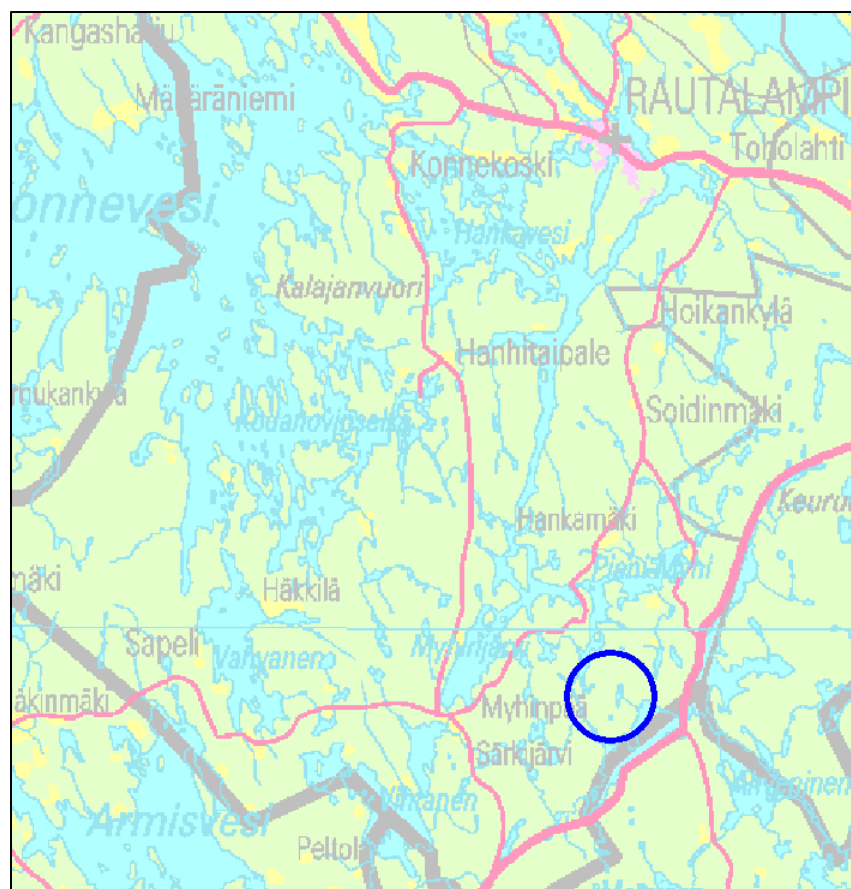
Ranta-asemakaavan selostus, joka koskee 14.12.2010 päivättyä ranta-asemakaavakarttaa.

Ranta-asemakaava koskee Rautalammin kunnan Ihalaiskylän tiloja 4:167 ja 4:185 – 187.

Ranta-asemakaavalla muodostuvat korttelit 1 - 10 sekä maa- ja metsätalous-alueet.

1.2 Kaava-alueen sijainti

Kaava-alue sijoittuu Rautalammin kunnan Ihalaiskylää kunnan kaakkoisosaan ssä Pieni-Myhin ja Mehtiön sekä Lautalammin rannalle.

Kuva 1. Ranta-asemakaava-alueen sijainti.

2 TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Ranta-asemakaava on lähtenyt vireille kaava-alueen maanomistajan aloitteesta.

Viranomaisneuvottelu pidettiin 29.10.2010.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavaluonnos ovat olleet nähtävillä 12.4. – 11.5.2011 välisen ajan.

Kaavaehdotus oli nähtävillä pp.kk. – pp.kk.2011 välisen ajan.

TÄYDENNETÄÄN PROSESSIN EDETESSÄ.

2.2 Ranta-asemakaava

Ranta-asemakaavalla alueelle muodostetaan 14 omarantaista lomarakennuspaikkaa ja yksi asuinrakennuspaikka. Pieni-Myhin rannalle on sijoitettu kaksi rakennuspaikka olemassa olevien rakennuspaikkojen kohdalle ja Mehtiön rannalle 12 uutta rakennuspaikkaa ja oleva talouskeskus.

2.3 Ranta-asemakaavan toteuttaminen

Ranta-asemakaavaa voidaan alkaa toteuttaa välittömästi kaavan saatua lainvoiman.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaavoitettava alue sijaitsee Rautalammin kunnan eteläosassa Ihalaiskylässä Mehtiön, Pieni-Myhin järvien sekä Lauttalammen rannalla. Alueella sijaitsee vanha maatilan talouskeskus. Lähialueella sijaitsee myös vapaa-ajanasuntoja. Alue on tyypillistä savolaista haja-asutusaluetta.

Kaava-alueen pinta-ala on noin 35 ha. Kaava-alueella on rantaviivaa n. 6 km.

3.1.2 Luonnonympäristö

Suunnittelualueen luonnonympäristön nykytila selvitettiin maastokäynnillä 19.8.2010. Inventoinnin teki biologi, FM Minna Eskelinen. Alueelta selvitettiin kasvillisuuden ja maiseman yleiskuva sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat kohteet.

Suunnittelualueen eläimistöön kuuluu liito-orava, joka on luontodirektiivin liitteen IV(a) laji ja valtakunnallisesti uhanalainen, vaarantunut laji. Lintudirektiivilajeista alueen linnustoon kuuluvat kuikka ja palokärki. Luonnon moni-

muotoisuuden kannalta merkitystä on rehevillä lehtolaikuilla sekä Paunonvuoren kallioalueella. Pienillä saarilla ja saariryhmillä sekä rantakallioilla on maisemallista merkitystä.

Maisema

Rautalampi kuuluu valtakunnallisessa maisemamaakuntajaossa itäiseen Järvi-Suomeen, Keski-Suomen järvisuutuun. Alue on laajojen järviäldiden, polveilevien vesireittien sekä kumpuilevien moreenimaiden luoteesta kaakkoon suuntautunutta sokkeloa. Selvitysalueeseen kuuluu alueita Mehtiö-järven pohjoisrannalta, Lauttalammin kaakkoisrannalta sekä Pieni-Myhin eteläosasta.

Mehtiö on koillis-lounassuuntainen, pitkä, paikoin kapea järviällä, jonka rannat ovat selvärajaiset. Selvitysalueen pohjoisosassa rannat ovat pinnanmuodoiltaan tasaiset tai loivaa rinnemaata. Maisemassa vaihtelevat kapeat niemet ja alavat lahdet. Lauttaniemen rannassa on silokallioita ja Lauttalahden ja Savisaaren välissä hiekkarantaa. Rantametsät ovat pääosin varttuneita kuusikankaita. Murtoniemen kaakkoisosassa on kalliorantaa ja niemessä on pieniä kalliokumpareita. Niemen rantamaisemassa vallitsevat mäntyvaltaiset metsät. Selvitysalueen eteläosassa, Hattuhonganvuoreen liittyen, ranta-alueet ovat paikoin pinnanmuodoiltaan jyrkkiä ja osin louhikkoisia. Selkäsaaresta pohjoiseen nuorten metsien osuus on huomattava. Paikallista maisemallista arvoa on pienillä saarilla ja saariryhmillä sekä kapeilla niemillä.

Selvitysalueen rannat ovat lähes rakentamattomat. Muutamia loma-asuntoja on Mehtiön Murtoniemen eteläkärjessä sekä Paunonpohja-Paunonlampi alueella. Mehtiön eteläpuolelle, lähelle rantaa, sijoittuu valtatie 9, jonka meluvaikeutus ulottuu järvelle.

Mehtiön vesimaisemassa saaret ovat maiseman kiintopisteitä, kuvassa Mökki-saari ja Lauttalahden etelärantaa.

Murtoniemen rannan metsät ovat mäntyvaltaiset.

Lauttalampi ja Pieni-Myhin Paunonpohja ja Paunonlampi muodostavat lampi-maisemia, joita rajaavat vastarannan metsät. Paunonpohjaa ja Paunonlampea yhdistää kapea salmi. Rantametsät ovat kuusivaltaiset, nuoret metsät vallitsevat Paunonlammen kaakkoisosissa.

Paunonpohjaa ja Paunonlampea yhdistää kapea salmi.

Vesiluonto

Vesistöjä, vesistöalueita ja pohjavesialueita koskevia tietoja on saatu Pohjois-Savon ELY-keskuksen kotisivuilta sekä ympäristöhallinnon Hertta-ympäristötietojärjestelmästä¹. Selvitysalue ei sijaitse pohjavesialueella.

Selvitysalueen vesistöt kuuluvat Kymijoen vesistöalueen (14) Rautalammin-reitin vesistöalueen (14.7) Konneveden alueen (14.71) Myhijärven valuma-

¹ Hertta-ympäristötietojärjestelmä 2010; www.ymparisto.fi

alueeseen (14.718). Selvitysalueeseen kuuluu osia Mehtiö järven pohjois-luoteisrannoilta. Mehtiö (249,1 ha, keskusyvyys 11,3 m, suurin syvyys 48 m) on kirkasvetinen, lievästi rehevä pieni humusjärvi. Happitilanne on ollut hyvä. Vesistöjen käyttökelpoisuusluokituksessa Mehtiö on luokiteltu laadultaan hyväksi. Pieni-Myhi (234,3 ha, keskusyvyys 5,9 m, suurin syvyys 27,5 m) on lievästi rehevä pieni humusjärvi, joka on luokiteltu käyttökelpoisuudeltaan hyväksi. Selvitysalueeseen kuuluu rantoja järven eteläpäästä Paunonpohja-Paunonlampi alueelta. Lauttalampi (6,3 ha, suurin syvyys 18 m) on karu, ruskeavetinen humusjärvi.

Kasvillisuus

Rautalampi sijaitsee eteläboreaalisella kasvillisuusvyöhykkeellä, Järvi-Suomen kasvimaantieteellisellä alueella (2b). Selvitysalueella vallitsevat keskinkertaiset ja karut metsämaat. Valtaosin ranta-alueen metsät ovat mustikkatyypin (MT) tuoreita, puustoltaan varttuneita kuusi- ja mänty-kuusikankaita. Kenttäkerroksen tyypillisiä lajeja ovat mustikka, puolukka, lillukka, kultapiisku, vanaamo ja metsäkastikka. Paikoin on myös puustoltaan uudistuskypsiä sekametsäkuvioita, joissa vallitsevan latvuserroksen muodostavat kuusi, koivu, haapa ja mänty. Puustoltaan huomionarvoisia, järeää haapaa ja kuusta kasvavia rantametsiä on Riuttasaaren länsipuolen niemessä sekä Savisaaren tyvellä.

Murtoniemessä vallitsevat varttuneet mänty- ja mänty-koivukankaat. Karuimmilla ja kuivemmilla kohdilla, kuten kaakkoisosan kalliorannoilla, kasvillisuus on puolukkatyyppin (VT) kuivahkoa kangasta, jossa on kanervatyypin (CT) kuivan kankaan laikkuja. Kenttäkerroksen muodostavat puolukka, mustikka, kanerva, kangasmaitikka ja kevätpiippo. Poronjäkälakasvustoja on niukasti.

Reheviä metsätyyppejä, lehtomaisia kankaita ja lehtoja, on niukasti. Lehtomaiset kankaat ovat käenkaali-mustikkatyypin (OMT) kuusikankaita. Kasvillisuuteen kuuluvat nimilajien lisäksi mm. puolukka, lillukka, metsämansikka, oravanmarja, kielo, kevätlinnunherne, metsävirna, metsäkastikka ja sormisara. Pienialaisia lehtolaikkuja ja –juotteja esiintyy Hattuhonganvuoren rinteiden alaosissa. Saniaistyyppin (FT) kosteita kuusilehtoja reunustavat lehtomaiset kankaat. Kenttäkerroksen valtalajit ovat soreahiirenporras, metsäimare ja käenkaali. Muuta lajistoa mm. korpi-imarre, metsäkurjenpolvi, huopaohdake, vadelma ja sudenmarja.

Selvitysalueella vallitsevat tuoreet kuusikankaat.

Murtoniemen kaakkoisrannalla on karua kalliometsää.

Suorantaa on selvitysalueella niukasti. Tyypillisiä ovat alavien lahdenpohju-koiden luhtaiset rantapensastot, joita on mm. Mehtiön Lauttalahdessa ja Savisaaren tyvessä sekä Paunonlammen itäpäässä. Koivua ja pajua kasvavan rantavyöhykkeen tyypillistä lajistoa ovat mm. kastikat, kurjenjalka, ranta-alpi, rätvänä, suo-orkkari, siniheinä ja jouhisara.

Rantapuuston ja -pensaston muodostavat koivu, harmaaleppä, tervaleppä, korpipaatsama ja pajut. Rannat ovat pääosin karut ja kivikkoiset. Rantakasvillisuus on niukkaa. Harvakseltaan kasvaa järvikortetta, rantakukkaa, kurjenjalkaa ja pullosaraa. Lauttaniemessä sekä Lauttalahden ja Savisaaren välissä on hiekkarantaosia, joilla kasvaa mm. saroja, siniheinää ja rantaleinikkiä. Matlat lahdet ovat järviruo'on valtaamat. Muuta lajistoa mm. ratamosarpio, jousivihvilä ja terttualpi. Kelluslehtisistä lahdissa vallitsevat ulpukat. Pehmeillä hiekkapohjilla kasvaa uposkasveista vaalealahnanruohoa.

Mehtiön länsirannalla on hiekkarantaa.

Eläimistö

Eläimistötiedot perustuvat maastokäynnin yhteydessä tehtyihin havaintoihin. Alueen nisäkäslajistoon kuuluvat mm. hirvi, minkki ja majava, jonka syönnösjälkiä oli Murtoniemen länsipuolella. Harvinaisempaan lajistoon kuuluu liito-orava.

Alueen metsien pesimälinnustoon kuuluu pääosin yleisiä havu- ja lehtimetsien lajeja. Maastoinventoinneissa alueella havaittiin peippo, räkättirastas ja käpytikka. Huomionarvoiseen lajistoon kuuluu palokärki. Mehtiön vesi- ja rantalinnustoon selvitysalueella kuuluvat mm. kalalokki ja kuikka. Kuikka havaittiin Riuttasaari-Kalliosaari-Pyöreäsaari alueella, jossa on lajin pesintään soveltuvaa rantaa.

Järvien kalastoon kuuluvat mm. hauki, muikku, made, ahven, särki, lahna, säyne ja kuore². Lisäksi on istutettu järvitaimenta, planktonsiikaa ja järvisiikaa³ sekä kuhaa, joka lisääntyy jo luontaisesti järvissä. Taimen lisääntyy Mehtiönkoskessa. Kuorekoskessa on kalatie, joka mahdollistaa järvitaimenen kulkemisen reitillä. Mehtiössä on heikko rapukanta.

Luonto- ja lintudirektiivilajit sekä uhanalaiset ja harvinaiset lajit

Tietoja alueen uhanalaisista ja harvinaisista lajeista on saatu maastoinventoinnin lisäksi ympäristöhallinnon tietojärjestelmästä⁴. Lajihavainnot tehtiin Mehtiön ranta-alueilta. Luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeista selvitysalueen eläimistöön kuuluu liito-orava, joka on myös valtakunnallisesti uhanalainen, vaarantunut laji. Alueelta todettiin kolme erillistä liito-oravan elinaluetta. Lintudirektiivilajeista alueen linnustoon kuuluvat kuikka ja palokärki. Kuikasta tehtiin havainto Riuttasaari-Kalliosaari-Pyöreäsaari saariryhmän alueelta, jossa on lajin pesintään soveltuvia rantoja. Palokärjen syönnösjälkiä oli selvitysalueen eteläosissa Murtoniemen kärjessä sekä Hattuhonganvuoren rantametsissä.

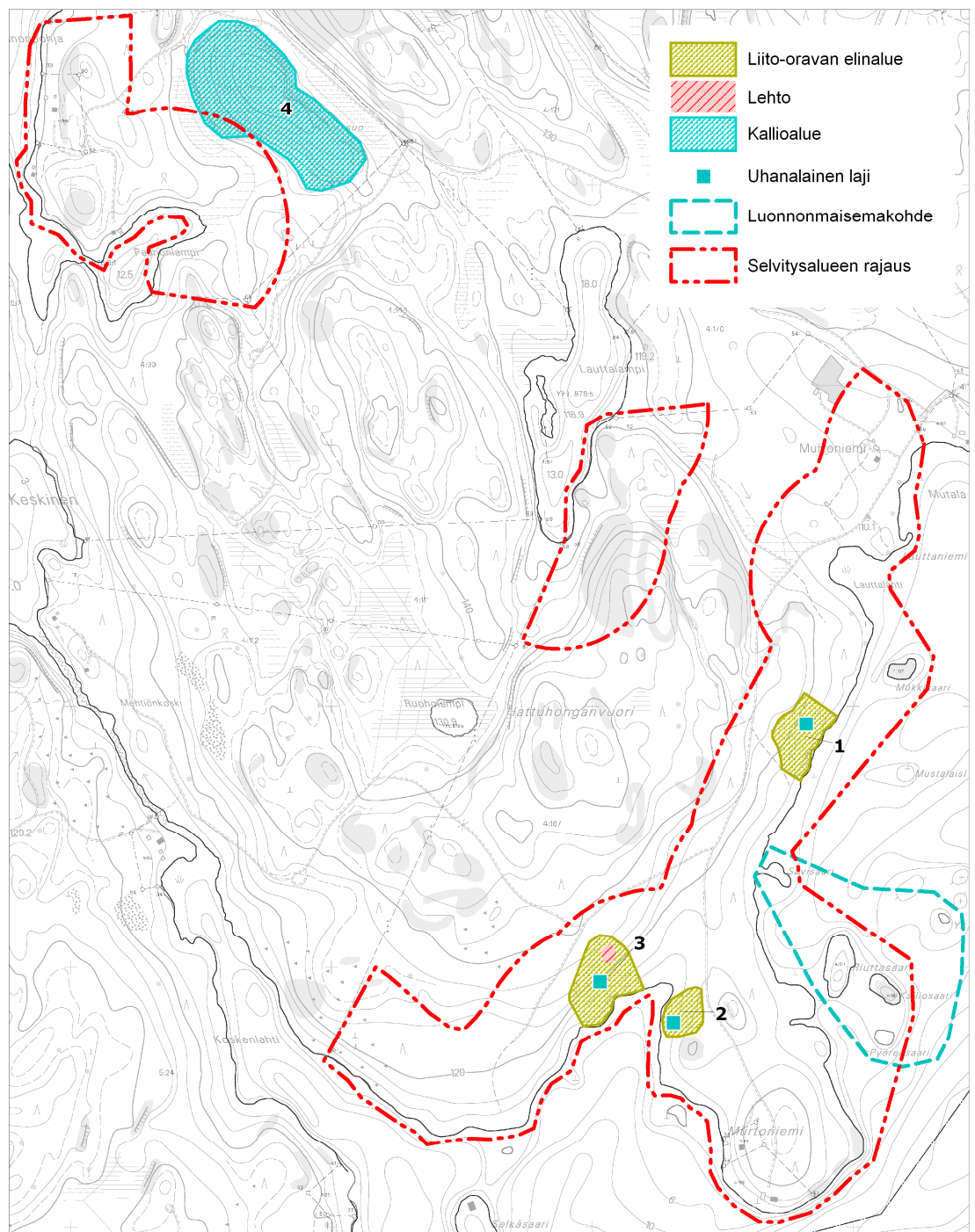
² Pyykkönen, A. 2007: Koskelo-Konneveden kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma 2008-2018. – Pohjois-Savon kalatalouskeskus.

³ www.kalapaikka.net

⁴ Ympäristöhallinnon Eliölajit-tietojärjestelmä 10.9.2010

Arvokkaat luontokohteet

Selvitysalueella tai sen läheisyydessä ei ole Natura 2000 -alueita, valtakunnallisiin suojeluohjelmiin kuuluvia kohteita, luonnonsuojelualueita eikä luonnonsuojelulain (LSL 29 §) tai vesilain (VL 1 luku 15a § ja 17a §) mukaisia suojeltuja luontotyyppejä. Luonnonsuojelullisesti arvokkaimpia kohteita ovat liito-oravan elinalueet. Liito-orava on luontodirektiivin liitteen IV(a) laji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittäminen ja heikentäminen on kielletty (LSL 49 §). Metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä (Metsäl 10 §) suunnittelualueella tai sen läheisyydessä ovat rehevät lehtolaikut, kalliot ja louhikot.

Ranta-asemakaava-alueen luonto- ja maisemakohteet.

Luonnonsuojelullisesti ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita kohteita ovat:

1. Lauttalahden liito-oravametsä

Pinta-ala: 1,1 ha

Uhanalaiset ja harvinaiset lajit: liito-orava (VU)

Arvoluokka: kansallisesti arvokas

Eläimistökohte. Liito-oravan elinalue sijaitsee Lauttalahdesta etelään ranta-metsässä, joka on varttunutta, osin uudistuskypsää sekametsää. Vallitsevan latvuskerroksen pääpuulaji on kuusi, seassa kasvaa haapaa ja koivua, jotka muodostavat myös alikasvoksen. Kohde on liito-oravan lisääntymisaluetta. Nopeasti tarkasteltuna alueelta todettiin yhteensä kolme (3) reviiripuuta ja neljä (4) papanapuuta, jotka ovat kuusia ja haapoja. Kyseiset puut sijoittuvat pääosin elinalueen pohjoisosaan. Kohteella on kolohaapoja ja risupesiä. Lehtipuulaikuilla, lehtipuuvaltaisella rantapuustolla ja koivua kasvavilla nuorilla metsillä on merkitystä liito-oravan ruokailualueina. Elinalue rajoittuu pohjoisessa ja etelässä mänty-kuusikankaisiin, lounaassa nuoreen metsään ja idässä Mehtiöjärveen.

Kuusivaltainen sekametsä on liito-oravan lisääntymisaluetta..

2. Murtoniemen liito-oravametsä

Pinta-ala: 0,6 ha

Uhanalaiset ja harvinaiset lajit: liito-orava (VU)

Arvoluokka: kansallisesti arvokas

Eläimistökohte. Murtoniemen länsirannalla on varttunutta kuusivaltaista metsää, jossa vallitsevat latvuskerroksen muodostavat kuusi, haapa, koivu ja mänty. Alueelta todettiin yksi liito-oravan merkitsemä haapa. Kohde voi olla liito-oravan levähdysaluetta, liikkumisaluetta tai koiraan oleilualuetta. Kartalle on rajattu lajille sovelias metsäalue.

3. Hattuhonganvuoren liito-oravametsä ja lehto

Pinta-ala: 1,5 ha, josta lehto 0,1 ha

Uhanalaiset ja harvinaiset lajit: liito-orava (VU), palokärki (DIR)

Silmälläpidettävät luontotyytit: saniaislehdot (NT)

Arvoluokka: kansallisesti arvokas

Eläimistö- ja kasvillisuuskohde. Selvitysalueen eteläosassa sijaitseva, Murtoniemen lahteen rajoittuva rinnemetsä on kuusivaltaista, varttunutta metsää. Vallitsevan latvuskerroksen muodostavat kuusi, koivu ja haapa, alikasvoksen lisäksi pihlaja ja harmaaleppä. Kohde on liito-oravan lisääntymisaluetta ja siltä on lyhyt latvusyhteys Murtoniemen liito-oravametsään (kohde 2). Nopeasti tarkasteltuna alueelta todettiin yhteensä kaksi (2) reviiripuuta ja viisi (5) pappanapuuta, jotka ovat haapoja ja kuusia. Kohteella on useita kolohaapoja ja risupesäkuusia. Rannan haapavaltaisilla lehtipuukuvioilla ja lehtipuulaikuilla on merkitystä liito-oravan ruokailualueina. Elinalue rajoittuu pohjoisessa nuorempiin, tiheäpuustoihin kuusimetsiin sekä etelässä louhikkoiseen mäntykanakaaseen.

Rinnemetsän järeissä kuusissa on risupesiä. Lehtipuuvallaiset rantametsät ovat liito-oravan ruokailualueita.

Ylempänä rinteessä on rehevä saniaistyyppin (FT) kostea lehtujuotti, jonka halki suuri osa valumavesistä virtaa rantaan. Puusto on varttunutta, vallitsevan latvuskerroksen muodostavat kuusi ja koivu, alikasvoksen kuusi, harmaaleppä, pihlaja ja koivu. Kenttäkerroksen valtalajeja ovat soreahiirenporras ja metsäimarre. Muuta lajistoa mm. käenkaali, oravanmarja, metsämansikka, metsäkurjenpolvi, huopaohdake, lillukka, vadelma, metsäkastikka ja korpiimarre. Vaateliaampaan lehtolajistoon kuuluu sudenmarja. Rehevät lehtolaikut ovat metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä (MetsäL 10 §).

Rinnelehto on kosteaa saniaislehtoa.

4. Paunonvuori

Pinta-ala: -

Arvoluokka: paikallisesti arvokas

Kallioalue. Paunonvuori on luokiteltu luonnonarvoiltaan kohtalaisen arvokkaaksi kallioalueeksi⁵.

Luonnonmaisemaltaan arvokkaan aluekokonaisuuden muodostavat Riuttasaari-Kalliosaari-Pyöreäsaari saariryhmä sekä saarten luoteispuoleinen Savisaaren niemi. Saaret ovat männikköä, Riuttasaari ja Savisaari mäntykoivusekametsää. Rannat ovat suhteellisen matalat. Kalliosaaressa on pieni loma-asunto.

Riuttasaari ja Pyöreäsaari, Mehtiö.

⁵ Husa, J., Teeriaho, J., Kontula, T. & Fagérsten, R. 2001: Luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet Pohjois-Savossa. – Alueelliset ympäristöjulkaisut 214.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Kaava-alueella sijaitsee olemassa oleva vanha maatilatalouskeskus sekä kaksi loma-asuntoa. Kaava-alueen ympäristössä on jonkin verran loma-asutusta. Muutoin tila on metsätalousaluetta.

Palvelut haetaan Rautalammin taajamasta.

3.1.4 Maanomistus

Tilat ovat yksityisessä omistuksessa.

3.2 Suunnittelutilanne

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

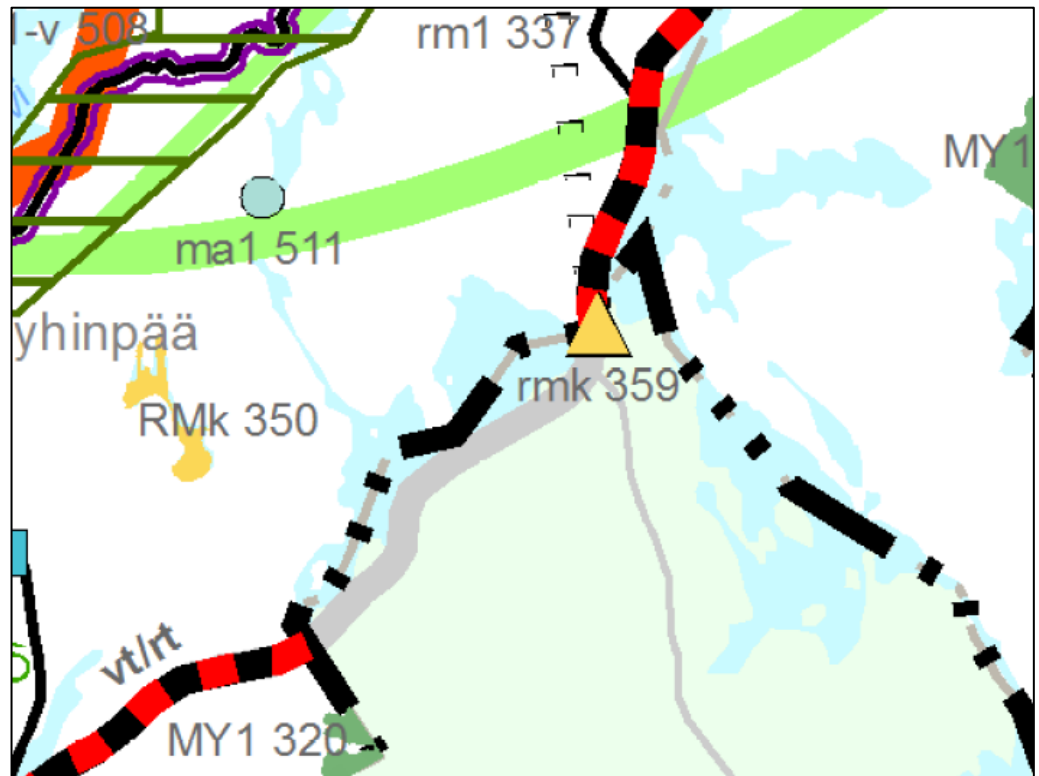
Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (Valtioneuvosto 13.11.2008, tarkastettu 1.3.2009) tarkoituksena on edistää hyvän elinympäristön ja kestävä kehityksen toteutumista alueiden käyttöä koskevassa päätöksenteossa. MRL:n 24§ velvoittaa: "Maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioinnista siten, että edistetään niiden toteuttamista." Tavoitteet ovat luonteeltaan yleisiä ja niitä on mm. toimiva aluerakenne, eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu, kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat ja toimivat yhteysverkot ja energiahuolto.

Suunnitelma	Hyväksymis-/ vahvistuspäivä
Sisä-Savon seutukaava	Ympäristöministeriö 21.6.2000
Pohjois-Savon maakuntakaava	Maakuntavaltuusto hyväks. 8.11.2010
Rakennusjärjestys	Tullut voimaan vuoden 2002 alusta
Pohjakartta	Maanmittauslaitos hyväks. käytettäväksi

Ranta-asemakaavan pohjakarttana on käytetty maastokartta-aineistosta laadittua 1:5000 mittakaavaista karttaa. Kartan hyväksyy Pohjois-Savon maanmittaustoimisto.

Sisä-Savon seutukaavassa ei ole suunnittelualuetta koskevia varauksia.

Pohjois-Savon maakuntakaavassa ei ole suunnittelualuetta koskevia varauksia. Maakuntavaltuusto on hyväksynyt kaavan 8.11.2010. YM:n on vahvistanut kaavan.

Kuva 9. Ote maakuntakaavasta

Alueelle ei ole laadittu yleis- tai ranta-asemakaavaa.

4 RANTA-ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Ranta-asemakaavan suunnittelun tarve ja päätökset

Ranta-asemakaavan laatiminen on lähtenyt liikkeelle maanomistajan tekemästä aloitteesta. Ranta-asemakaavan tarkoituksena on osoittaa alueelle laskennallisen rakennusoikeuden mukaisesti omarantaisia rakennuspaikkoja.

4.2 Osallistuminen ja yhteistyöosalliset

4.2.1 Osalliset

Kaavahankkeessa osallisia ja sidosryhmiä ovat ainakin seuraavat tahot:

- Suunnittelualueen ja sen lähialueen maanomistajat
- Suunnittelualueella ja sen läheisyydessä asuvat ja työskentelevät ihmiset
- Kunnan luottamuselimet ja hallintokunnat
- Viranomaiset: Pohjois-Savon ELY-keskus, Pohjois-Savon liitto, Museo-
virasto
- Vesialueen osakaskunnat: Ihalauskylän osakaskunta
- Alueelliset sähköyhtiöt: Savon Voima

4.2.2 Vireille tulo

Vireille tulosta kuulutetaan samalla kun valmisteluaineisto asetetaan nähtävillä.

4.2.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely

Alustavat luonnokset valmistuivat joulukuussa 2010.

Valmisteluaineisto (kaavaluonnos) ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma olivat nähtävillä 12.4. – 11.5.2011. Kaavasta teki yksi henkilö kaksi muistutusta. Kaavatoimikunta on antanut muistutuksista seuraavan laisen lausunnon:

Kaavasta kuuleminen ja tiedottaminen on tehty MRL:n mukaisesti.

Alueesta on tehty luontoselvitys ja se on otettu huomioon kaavaluonnoksessa. Kaavan mitoitus on kohtuullinen ja yleisesti hyväksyttyjen ja käytettyjen kaavoitusperiaatteiden mukainen.

Mehtiöjärvellä on n. 17,2 km rantaviivaa ja sen pinta-ala on n. 250 ha. Oleva rakentaminen sekä kyseessä olevan kaavan yhteenlaskettu rakentaminen vastaa rakennustiheyttä joka on n. 3 rakennuspaikka/rantakilometri. Tämä vastaa Pohjois-Savossa tehtyjen rantayleiskavojen keskimääräistä mitoitusta.

Koska käytettävä mitoitus vastaa keskimääräistä mitoitusta niin kaavoituksella ei voi katsoa olevan vaikutusta rannalle jo rakennettujen kiinteistöjen arvoon.

Lähin kaavassa osoitettu rakennuspaikka sijaitsee muistuttajan kiinteistöstä n. 300 m päässä. Kaavan ei siten voi katsoa merkittävästi häiritsevän muistuttajan kiinteistöä. Muistuttajan kiinteistön molemmilla puolilla sijaitsee lomakiinteistöt.

Rakennuspaikat on sijoitettu kaavaan ottaen huomioon luontoselvitys ja yleiset kaavoitusperiaatteet. Kaavoituksessa tulee hyväksyä se että lisärakentaminen näkyy joillekin olemassa oleville rakennuspaikoille.

Mehtiöjärven veden vaihtuvuus on latvajärvenä melko hyvä. Mehtiöön tulee Ahvenisesta Ahvenkoski sekä vesi poistuu Mehtiönkosken kautta. Järvellä on syvyyttä yli 40 m. Järven vedenlaatu on lievästi ruskea. Järven kyky kestää kesäasutuksesta aiheutuvaa kuormitusta on hyvä. Kesäasukuksen jätevesijärjestelmät tehdään jätevesiasetuksen mukaisesti, joka vähentää merkittävästi järveen tulevaa kuormitusta.

Muistutusten perusteella ei ole ollut tarvetta tehdä muutoksia kaavaan.

Kaavaehdotus oli nähtävillä pp.kk. – pp.kk.2010 välisen ajan.

TÄYDENNETÄÄN PROSESSIN EDETESSÄ

4.2.4 Viranomaisyhteistyö

Kaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 29.10.2010.

Pohjois-Savon liitolla ei ollut huomautettavaa. Museovirasto esitti, että muinaismuistokohteiden osalta tulee olla yhteydessä Kuopion Kulttuurihistorialliseen museoon ja kulttuuriympäristön osalta riittää lyhyt kuvaus.

Arkeologi Jouko Aroaho kävi maastossa kesällä 2011 ja ilmoitti, että tarkempia selvityksiä ei ole tarpeellista tehdä.

5 RANTA-ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 Kaavan rakenne

Ranta-asemakaava-alueelle on osoitettu 12 uutta omarantaista lomarakennuspaikkaa Mehtiö järven rannalle, kaksi olemassa olevaa lomarakennuspaikkaa Pieni-Myhin rannalle sekä olemassa oleva asuinrakennuspaikka Mehtiön rannalle.

Luonnonympäristön ja maiseman puolesta arvokkaimmat ranta-osat on kaavoitettu maa- ja metsätalousalueiksi.

5.2 Mitoitus

Rautalammin rantayleiskaavoissa on rantarakentamisen mitoitusperusteena käytetty ns. muunnettua rantaviivaa, joka on laskettu Etelä-Savon seutukaa-valiiton kehittämän laskentamallin avulla kantatiloittain. Tila Rauhala 6:4 on kantatila. Tilalla on rantaviivaa n. 6000 m ja muunnettua rantaviivaa n. 3700 m. Kaavassa on osoitettu tilan alueelle 15 rakennuspaikkaa. Tila kuuluu samaan kantatilaan tilojen 4:165, 4:84, 4:86 ja 4:168 kanssa. Näiden lohkotilojen alueelle on rakennettu tai poikkeamisluvat myönnetty rakennuslupa yhteensä 6:lle rakennuspaikalle. Kantatilan alueelle tulee siis yhteensä 21 rakennuspaikkaa. Kaavan mitoituksiksi tulee tällöin 3,5 rakennuspaikkaa / todellinen rantakilometri ja 5,67 rakennuspaikkaa / muunnettu rantakilometri.

Koko kaava-alueen pinta-ala on n. 35 ha. Vapaata rantaviivaa alueelle jää yli puolet rantaviivasta.

5.3 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Kaavan toteutuminen ei muuta merkittävästi luonnonympäristöä. Heikoiten rakentamiseen soveltuvat sekä luonnonarvoiltaan arvokkaimmat alueet on voitu jättää rakentamisen ulkopuolelle rakennuspaikkojen sijoittelulla.

5.4 Aluevaraukset

AO-1 Erillispientalojen korttelialue

Rakennuspaikalle saa rakentaa yhden asuinrakennuksen, 25 k-m² saunan ja talousrakennuksia. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 400 k-m². Rakennukset on sijoitettava vähintään 40 m:n päähän keskiveden korkeuden mukaisesta rantaviivasta. Erillisen saunan saa sijoittaa vähintään 15 m päähän rantaviivasta. Jätevedet tulee käsitellä kunnan rakennusjärjestyksen sekä terveys- ja ympäristöviranomaisten ohjeiden mukaisesti. Rakennuslupa-asiakirjoihin on liitettävä jätevesien käsittelysuunnitelma tarvittavine maaperäselvityksineen.

Kaavassa alueelle on osoitettu olemassa oleva asuinrakennuspaikka. Rakennuspaikan pinta-ala on n. 2,6 ha.

RA-1 Lomarakennusten korttelialue

Rakennuspaikalle saa rakentaa yhden loma-asunnon, 25 k- m² saunan ja talousrakennuksia. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 200 k-m². Rakennukset on sijoitettava vähintään 25 m päähän keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta. Erillisen saunan saa sijoittaa vähintään 15 m päähän rantaviivasta. Jätevedet tulee käsitellä kunnan rakennusjärjestyksen sekä terveys- ja ympäristöviranomaisten ohjeiden mukaisesti. Rakennuslupa-asiakirjoihin on liitettävä jätevesien käsittelysuunnitelma tarvittavine maaperäselvityksineen.

Alueelle on osoitettu 14 lomarakennuspaikkaa 9:ään eri kortteliin. Rakennuspaikkojen pinta-alat vaihtelevat 3862 - 670 m²:n välillä. Rakennukset saavat olla puolitoistakerroksia ja kullekin rakennus-paikalle saa rakentaa 200 k-m².

M-1 Maa- ja metsätalousalue

Alueelle saa rakentaa ainoastaan maa- ja metsätalouden harjoittamisen kannalta välttämättömiä rakennuksia, rakenteita ja laitteita.

Rakentamisalueiden ulkopuoliset alueet on kaavoitettu maa- ja metsätalous-alueiksi.

s-1 Liito-oravan esiintymisalue

Alueen puustoa tulee hoitaa siten, että liito-oravan pesäpuut sekä niitä suojaavat puut sekä liikkumisen, että ravinnon hankinnan kannalta riittävä puusto säilytetään.

Liito-oravan esiintymisalueet on osoitettu kaavassa omalla merkinnällään.

Tekninen huolto

Alueelle on mahdollisuus rakentaa tieyhteys kaikille rakennuspaikoille.

Jätevesihuolto tullaan järjestämään rakennuspaikkakohtaisesti Rautalammin kunnan rakennusjärjestyksen sekä voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti

Kaikki rakennuspaikat liitetään keskitetyn jätteen keräilyyn piiriin. Rakennuspaikoille on järjestettävissä omat jätesäiliöt.

5.5 Kaavan vaikutukset**5.5.1 Valtakunnallisten ja seudullisten tavoitteiden toteutuminen**

Ranta-asemakaava on maakuntakaavan mukainen, joten kaava ei ole valtakunnalliset tai seudullisten tavoitteiden vastainen.

5.5.2 Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen

Rakennuspaikat on sijoitettu kaavassa suurempiin ryhmiin siten, että vapaata rantaviivaa jää mahdollisimman paljon. Uusia yksittäisiä rakennuspaikkoja kaavassa on osoitettu kolme kappaletta. Lauttalahden pohjukka ei sovellu virkistyskäyttöön mataluutensa vuoksi, joten rakennuspaikat on osoitettu lahden eri rannoille siten, että erillisten rakennuspaikkojen rakentaminen ei vaikeuta muiden alueiden virkistyskäyttöä eikä vähennä vapaan rantaviivan määrää

merkittävästi. Kaavalla ei ole osoitettu uusia asuinrakennuspaikkoja. Kaava ei hajauta yhdyskuntarakennetta.

5.5.3 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Rakennuspaikat sijaitsevat kaava-alueen parhaiten rakentamiseen soveltuvilla alueilla olemassa olevan rakenteen välittömässä läheisyydessä tai sellaisilla kohdilla joilla ne eivät hajauta yhdyskuntarakennetta. Uudet rakennuspaikat on liitettävissä kohtuullisilla kustannuksilla olevaan tiestöön ja sähköverkkoon.

Kaavalla ei ole vaikutusta olemassa olevaan rakennuskantaan. Tilan talouskeskus on merkitty asuinrakennuspaikaksi, joten muutosta olevaan ei tule tapahtumaan.

Alueen kokonaismitoitus ei nouse yleisiä mitoituserusteita korkeammaksi. Ranta-asemakaava ei aseta maanomistajia eriarvoiseen asemaan.

5.5.4 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Luonnontilainen ympäristö muuttuu, mutta luonnon monimuotoisuus ei heikkene. Arvokkaat luontokohteet on jätetty rakentamisen ulkopuolelle. Liito-oravan elinalueet on huomioitu kaavassa omalla merkinnällä.

Rakentamisen myötä rakentamattomana ollut luonnonmaisema muuttuu rakennetuksi ympäristöksi. Maisemassa tapahtuva muutos ei ole merkittävä.

5.5.5 Taloudelliset vaikutukset

Kaavalla ei ole suoria taloudellisia vaikutuksia muille kuin maanomistajille. Alueen arvo kasvaa kaavan ansiosta. Kunnalla ei aiheudu kustannuksia kaavan toteuttamisesta. Tuloja kunta saa kiinteistöveroista sekä välillisiä tuloja uusien loma-asuntojen rakentamisesta ja asukkaiden ostokäyttäytymisen kautta.

5.5.6 Sosiaaliset vaikutukset

Kaava-alueella ei ole yleisiä virkistysalueita. Kaavalla ei ole siten vaikutusta yleiseen virkistyskäyttöön. Kaava ei aiheuta turvallisuuden heikkenemistä alueella.

5.6 Kaavamerkinnot ja määräykset

Korttelialueiden rakennusoikeudet ja rakentamisetäisyydet rannasta ovat kunnan rakennusjärjestyksen mukaisia.

Kaavamääräykset ovat liitteenä.

6 RANTA-ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Asemakaavan toteutumista ohjaa asemakaavakartan lisäksi tämä asemakaavaselostus.

Alueen voi toteuttaa välittömästi kaavan saatua lainvoiman.

Rautalammin kunta valvoo normaalina viranomaisvalvonnalla alueen jatko-suunnittelua sekä rakentamista.

FCG Finnish Consulting Group Oy

Kuopiossa 6.9.2011

Timo Leskinen
aluepäällikkö, DI